

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Pondelok 25. septembra 2023

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVI. - Číslo 10

2 Ako bude voliť politológ?

„Odporúčam neriaďiť sa prieskumami a orientovať sa skôr na program strán než na lídrov,“ radí vážajúcim voličom pred blížiacimi sa parlamentnými voľbami politológ a vysokoškolský pedagóg Radoslav Štefančík.

3 Dobrá dohoda s developermi

Výsledkom užšej spolupráce mesta a developerov má byť vzorová moderná štvrť na Mlynských nivách, vybudovaná na princípe 15-minútového mesta.

8 Kaviareň, ktorá mení osudy ľudí

Sociálna kaviareň s názvom Solidarity café funguje v centre mesta od augusta. Nájdete tu ľudí, ktorí dostali druhú šancu.

23 Viete, kde býval Chlebový trh?

Prečítajte si, ako zažil toto rušné miesto historik Tivadar Ortvay (1843 – 1916) pred viac ako storočím.

NÁŠ TEST

O frekventovaný úsek od Mosta SNP po Šafárikovo námestie sa od septembra delia vodiči s cyklistami.

Po rozdelenom nábreží sme prešli autom v rannej špičke a popoludní zas na bicykli

STARÉ MESTO Nesúhlas mnohých Bratislavčanov vyvolala zásadná dopravná zmena na dunajskom nábreží. O frekventovaný úsek od Mosta SNP po Šafárikovo námestie sa od septembra delia vodiči s cyklistami, mesto totiž z dvoch vonkajších jazdných pruhov urobilo cyklopruhy. Vyskúšali sme trasu autom aj na bicykli.

Ako sa znepríjemnil prejazd po dunajskom nábreží autám, čo to vyvolalo v iných častiach mesta a s akými nástrahami musí rátať cyklista? Prečítajte si našu skúsenosť z týždňa, keď na ceste medzi Mostom SNP a Šafárikovom námestím začali jazdiť prví cyklisti.

Ako vodiči sme si na prejazd zvolili čas dopravnej špičky, teda o ôsmej ráno. Bolo slnečno, teplota 15 stupňov

Celzia, ideálna i na cyklistiku. K cyklotrase sme smerovali od Devínskej cesty, na ktorej sa vytvorila kolóna od zjazdu z Dlhých dielov. To však nie je nič nezvyčajné, kolónu tu v rannej špičke zažijete bežne. Na Botanickej to však vyzeralo tak, že mnohí vodiči dali na radu magistrátu a smerovali na opačnú časť mesta cez obchvat, teda cez Petržalku. Pred výjazdom na Most Lanfranconi sa tvorila dlhšia kolóna ako zvyčajne, my sme však pokračovali v smere na centrum. Za Mostom Lanfranconi bola dopravná situácia v podstate bežná, do kolóny sme sa opäť dostali pri Zuckermantli. Cez samotný úsek medzi Mostom SNP a Šafárikovým námestím sme prešli za približne desať minút, iní vodiči však hovorili o oveľa väčšom

zdržaní. Zato cyklistov sme zaregistrovali iba troch: jedného v našom smere na novej cyklotrase a ďalší dvaja využili chodník na nábreží, kde však nemajú jazdiť.

V tom istom čase zmonitoval kolega situáciu na Einsteinovej v Petržalke, ktorú odporúča využívať magistrát. Doprava tam bola hustá, autá sa presúvali pomaly, v smere od Mosta Apollo k Mostu SNP takmer stáli, pretože mnohí vodiči sa tlačili vpravo na Most SNP. Neskôr popoludní, keď sa stala dopravná nehoda na Prístavnom moste, kolabovala nielen táto komunikácia, ale aj centrum mesta. Magistrát sa vyjadril, že zbiera potrebné dáta a bude ich vyhodnocovať, zároveň sa snaží presvedčiť ľudí, že dopravná zmena na nábreží je pre mesto dobrý krok.

Pokračovanie na str. 4 ➤

Mesto si berie ďalšiu pôžičku

BRATISLAVA

Bratislava si zoberie úver vo výške 16,6 milióna eur, ktorým chce zabezpečiť financovanie projektov z Integrovaného regionálneho operačného programu.

„Ide o úver za jednoprocenný úrok na 20 rokov. Máme možnosť peniaze bez sankcie kedykoľvek vrátiť, ak ich nevyčerpáme alebo nebudeme potrebovať,“ vysvetlil riaditeľ magistrátu Ctibor Košťál. Magistrát chce využiť peniaze na opravu Mosta SNP či mostov na Romanovej, Hradskej a Rusovskej ulici, takisto lávky pri Slovenskej akadémii vied. Peniaze by mali smerovať aj na projektovú dokumentáciu v prípade mosta na Bojníckej. Investovať plánuje i do ciest II. triedy, ako je napríklad Púchovská, Trnavská a Račianska. V prípade Púchovskej ide o úsek od Detvianskej po Púchovskú 14. Práce majú stáť vyše 1,4 milióna eur. S podobnou sumou sa ráta v prípade projektu na Trnavskej, kde sa má pracovať od križovatky Tomášikova - Trnavská po železničné priecestie. Náklady za viac ako 5 miliónov eur sa majú týkať Račianskej, a to úseku od Legerského po Železničnú stanicu Vinohrady.

Mesto deklaruje, že načerpaním nového úveru dodržiava ukazovateľ zadlženosti v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Dlhová zaťaženosť hlavného mesta sa v tomto roku predpokladá na úrovni 49,82 percenta. (TASR)

Slovo k veci**Volba**

Mnohí z nás stále váhajú, koho podporiť v parlamentných voľbách, a teda, či má vôbec zmysel ísť voliť.

Predvolebného cirkusu máme už asi všetci dosť. Uchádzači o naše hlasy predviedli všetliho, podaktorí ukázali, že v rámci kampane sa dá zosťupiť od suterénu oveľa hlbšie, ako sme si vedeli predstaviť. Hulvátstvo, klamstvá, šírenie nenávisti, napokon kopanec do hrude a údery pästou do tváre... Viacerí politici zamorili náš priestor silnou dávkou agresivity, to len na bilbordoch ponúkli miernu, takmer až sympatickú tvár. Pravda, po profesionálnej retuši.

Čo však teraz, keď už sú končí, treba sa rozhodnúť, komu dať hlas, lenže niet komu? Dokonca politológ, od ktorého sme pýtali radu pre váhajúci, reagoval – najskôr by som potreboval radu sám pre seba.

Ťažká dilema. Pri rozhodovaní však pomôže oživiť si minulosť, ľudia sa nemenia. A potom, ako pripomína Radoslav Štefančík v rozhovore na tejto strane, orientovať sa skôr na programy kandidujúcich strán ako na ich lídrov. Lahšie tak nájdete prijateľnú možnosť a s ňou motiváciu ísť voliť, i keď nie s nadšením.

Je to však dôležitá voľba, záleží na nej. Je to šanca, že výsledok bude lepší, ako si dnes myslíme.

Anna Čapková

Štefančík: Odporúčam orientovať sa skôr na program strán než na lídrov

Radoslav Štefančík

BRATISLAVA

Ani vy stále neviete, komu dať hlas v blížiacich sa voľbách do Národnej rady? Politológ a vysokoškolský pedagóg RADOSLAV ŠTEFANČÍK odporúča vyhýbať sa politickým stranám bez programu, ako aj tým, ktorých existencia závisí od popularity jedného človeka.

Na predchádzajúcich parlamentných voľbách sa zúčastnilo takmer 66 percent ľudí, ako to odhadujete teraz?

Vo voľbách 2020 bolo mnoho voličov mobilizovaných vraždou Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej. Dnes tu neexistuje silný motivačný faktor, preto si myslím, že to bude niekde medzi 60 a 65 percentami. V roku 2016 volilo necelých 60 percent ľudí.

Ako môže výsledok volieb ovplyvniť vysoká alebo, naopak, nízka účasť? Ktoré strany by z danej situácie profitovali a ktoré by na to doplatili?

Z nízkej účasti by profitovali strany, ktoré majú stabilných voličov. V prvom rade Smer-SD. Naopak, pri vysokej účasti by mohli byť ohrozené strany nachádzajúce sa na hranici zvoliteľnosti. V každom prípade ale platí, že veľa voličov so záujmom ísť voliť zatiaľ nie je úplne rozhodnutých, koho nakoniec vo voľbách podporia. Takže, všetko môže byť úplne inak, ako sa dnes zdá.

Voľbné miestnosti sa otvoria 30. septembra o 7. hodine.

Fakt je, že tentoraz sa zjavne oveľa viac ľudí nevie rozhodnúť, komu dať hlas, dokonca váhajú aj tí, ktorí pravidelne sledujú veľkú politiku. Čo poradíte?

Dokonca sám patrí medzi nich. Takže, najskôr by som potreboval radu sám pre seba, a potom by som ju posunul ostatným. V každom prípade by som odporučil neradiť sa prieskumami verejnej mienky a orientovať sa skôr na program než na lídrov. Podľa programu totiž volič vie, ako približne sa bude strana správať v nasledujúcom volebnom období. Odporúčam vyhýbať sa stranám bez programu a stranám, ktorých existencia je závislá od popularity jedného človeka.

Iní voliči, naopak, majú jasno v tom, koho voliť, ibaže tá ich strana sa pohybuje na hranici zvoliteľnosti. Čo poradíte im?

Že keď sa podobne uvažujúci dajú dokopy a tej strane dajú hlas, možno pôjde o skokana volieb. Takže zopakujem, že volič by sa mal vyhýbať prieskumom verejnej mienky a voľbu zvažovať podľa iných kritérií, a to najmä podľa predvolebného programu, ale aj podľa doterajších politických aktivít.

V aktuálnej kampani akoby prevládil hlas suterénu, neslušnosť, nenávisť. Ako to vidíte vy?

Určite podobne. O jazyku radikálneho populizmu som minulý rok napísal knihu. Opisujem v nej aj vulgárny jazyk, pričom nejde len o známych reprezentantov populizmu. Výrazy ako dezolácia, paraziti či pliaga do úst slušného politika skutočne nepatria.

O čo predovšetkým ide v týchto voľbách, a teda - prečo ísť voliť?

Nejde o prelomové voľby. Povedal by som, že volič sa rozhodne, či mu je bližší politický štýl z volebného obdobia 2016 - 2020 alebo 2020 - 2023. Nejde pritom o ľahkú voľbu, pretože každé toto obdobie má svoje zásadné nedostatky. Povedal by som, že každé toto obdobie frustrovalo určitú skupinu voličov. Možno ostáva tretia cesta, voliť tie strany, ktoré doteraz v parlamente neboli. Lenže to je ako s ťahaním mačky z vreca. Človek nevie, či vytiahne niečo pozitívne, alebo bude opäť sklamaný. (ac)

Foto: TASR, faj.euba.sk

Čo treba vedieť o voľbách 2023

- Voľby do Národnej rady SR sa konajú v sobotu 30. septembra. Volebné miestnosti budú otvorené od 7. h do 22. h.
- Do volebnej miestnosti si prineste občiansky preukaz, ktorým preukázate svoju totožnosť. Ak budete voliť mimo trvalého bydliska, musíte predložiť aj hlasovací preukaz. Požiadajte oň najneskôr v posledný pracovný deň pred voľbami, teda 29. septembra.
- Vo volebnej miestnosti dostanete hlasovacie lístky a prázdnu obálku, čo potvrdíte vlastnoručným podpisom.
- Za plentou vložíte do obálky jeden z hlasovacích lístkov bez akejkoľvek úpravy alebo upravený krúžkovanim. Zakrúžkovať môžete najviac štyroch kandidátov - krúžkujete poradové číslo, nie meno. Ak omylom zakrúžkujete viac ako štyroch kandidátov, váš hlas neprepadne, ale nebude sa prihliadať na prednostné hlasy.
- Ak sa pri krúžkovaní kandidátov pomylíte, požiadajte o nové hlasovacie lístky. Nepoužitý alebo zle upravený lístok treba vrátiť do určenej schránky.
- Ak z vážnych dôvodov nemôžete prísť do volebnej miestnosti, požiadajte o možnosť voliť v prenosnej volebnej urny. Môžete to urobiť aj v deň volieb, príslušnú okrskovú komisiu stačí kontaktovať telefonicky.
- Mená kandidátov, ktorí medzitým vypadli, zostávajú na hlasovacom lístku, ale pri prideľovaní mandátov sa na ne neprihliada. Ich zoznam bude zverejnený vo volebných miestnostiach.
- Priebežné výsledky volieb sa budú zverejňovať už počas noci, oficiálne výsledky by mala Ústredná volebná komisia vyhlásiť v nedeľu 1. októbra. (bn)

Mesto plánuje vzorovú štvrť spolu s developermi

Nová štvrť má vzniknúť v málo využívanom území po bývalých priemyselných areáloch.

RUŽINOV

Metropolitný inštitút Bratislavy sa dohodol s vlastními pozemkami na spolupráci pri budovaní vzorovej modernej štvrte na princípe 15-minútového mesta. Vzniknúť má na Mlynských nivách.

V lokalite Mlynské nivy, v dnes málo využívanom území po bývalých priemyselných areáloch, je viac vlastníkov pozemkov, ktorí sa v minulom roku prihlásili do výzvy mesta na zmenu územného plánu s cieľom zlepšiť dostupnosť bývania. Zmluvu o spolupráci na spracovaní urbanistickej štúdie s hlavným mestom a Metropolitným inštitútom Bratislavy (MIB) podpísalo 8 vlastníkov, ktorí zastupujú 14 projektov.

„Nová štvrť na Mlynských

o individuálnych otázkach pri jednotlivých projektoch a potrebách v území a som veľmi rád, že podpisom zmluvy vlastníci pozemkov súhlasili s konceptom, akým sa má celé územie transformovať na kompaktnú modernú štvrť,“ povedal riaditeľ MIB Ján Mazúr. „Stretnutia prebiehali aj v spolupráci s odborníkmi so skúsenosťami na tvorbu nových štvrtí, a tiež s architektmi, ktorí tvoria jednotlivé projekty

vlastníkov, z čoho vyplýva, že popri funkčne nastavenej náplni štvrte s ohľadom na jej potreby, bude stále zachovaný charakter individuálnych projektov,“ doplnil. Štúdiu, podľa ktorej sa má územie rozvíjať, zverejní na jeseň. Nasledovať bude verejné prerokovanie dvojvariantného návrhu riešenia štúdie a po jeho ukončení sa zapracujú pripomienky. (ts, bn)

Foto: MIB

Pribudnúť by mali tisíce bytov

■ Daná zóna Mlynské nivy má 138 hektárov a je vymedzená Košickou ulicou, križovatkou na most Apollo, Prievozskou ulicou, Hraničnou a Prístavnou ulicou v blízkosti dotyku so Zimným prístavom ako ďalším rozvojovým územím. Podľa odhadov MIB sa v lokalite preinvestuje len z projektov z výzvy približne 1,6 až 2 miliardy eur a predpoklad je, že do 15 až 20 rokov tam vznikne vyše 7 000 nových bytov.

■ V pešej dostupnosti majú byť všetky potrebné funkcie a priamou dopravou sú udržateľné formy, najmä systém kvalitnej verejnej dopravy. Štvrť tiež naplní princíp dostupného bývania blízko centra s množstvom zelene s parkami, od zonálnych po susedské, aj s dostupnými športoviskami, a tiež novou základnou školou.

Riešené územie Mlynské nivy

Kto chce ísť do politiky

BRATISLAVA

Do septembrových parlamentných volieb najčastejšie kandidujú podnikatelia – tento údaj uviedlo až 198 kandidátov.

Nasledujú dôchodcovia, týchto kandidátov je 153, ďalej 143 starostov a primátorov, 133 manažérov či 133 poslancov parlamentu. Do parlamentu sa chce dostať aj 121 živnostníkov, 119 riaditeľov, 85 konateľov, 61 právnikov, 55 projektových manažérov, 49 lekárov, 41 štátnych zamestnancov a 39 učiteľov. (TASR)

Viaceré profesie vás prekvapia

BRATISLAVA

O niektorých profesiách, ktoré si uviedli kandidáti vo voľbách do Národnej rady, ste asi doteraz nepočuli.

Medzi uvádzanými zamestnaniami nájdete napríklad aj bibliistu, analytika západného Balkánu, olympionika na dôchodku, ale i poslankyňu parlamentu veriacu v silu ideálov či bojovníka proti mafii. Niektorí kandidujúci svoje profesie zadali v angličtine, na kandidátkach sa objavil napríklad údaj „customer support technican“ či „customer service agent“. (TASR)

TRIV
BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KLAVIÉRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Objednávateľ: Slovenská národná strana, Šafárikovo nám. 3, 814 99 Bratislava, IČO: 00 677 639
Dodávateľ: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, IČO: 35712058

SPOLU OČNE
ZDVIHNEME DÔCHODKY
1 Andrej Danko
Volte SNS č. 15

A čo chodci?

STARÉ MESTO

Asi aj vy ste si všimli, že pruh pre cyklistov od múzea po Šafárikovo námestie je veľkorysý, zato šírka chodníka pre peších popri budove Filozofickej fakulty k Fajnorovmu nábrežiu je viac ako skromná.

Zaujímalo nás, či tu mesto plánuje aj zmenu v prospech chodcov. K možnému rozšíreniu spomínaného chodníka hovorca magistrátu Peter Bubla uviedol, že takáto úprava by si vyžadovala podstatne vyššie náklady, ako aj dlhšie povoloňacie procesy. „Mesto v spojitosti s aktuálnymi zmenami dopravy na nábreží nateraz neuvažuje o rozšírení tohto chodníka. Zároveň, na severnej strane Vajanského nábrežia je dostatočne široký chodník pri SNG, kde sme zrušili pôvodnú podmienku projektu na vytvorenie niky pre MHD, a vznikol tu tak dostatočne široký chodník, ktorý má navyše v tejto časti nový kvalitný povrch, na chodcov teda myslíme,“ doplnil. (ac)

Prejdite k rieke

STARÉ MESTO

Hovorca mesta Peter Bubla tiež pripomenul, že v časti od Námestia Eudovíta Štúra má južná časť chodníka paralelnú trasu, tú príjemnú pri Dunaji, ktorú chodci využívajú podstatne viac.

„Aj budovy v tejto časti chodníka - SNM, Strojnícka priemyslovka aj Univerzita na Gondovej - majú vstupy buď z boku alebo od Dunaja, teda ani užívatelia týchto budov nevyužívajú spomínaný chodník vedľa tejto časti komunikácie,“ tvrdí Bubla. (ac)

S akými nástrahami na nábreží musí rátať cyklista?

Na niektorých miestach je cyklopruh úzky – pri Propeleri obsadil autobus MHD viac ako polovicu nášho priestoru.

Dokončenie zo str. 1
STARÉ MESTO

Popoludní okolo štvrtej sme prešli úsek od Mosta SNP po Šafárikovo námestie na bicykli, a to z jednej aj z druhej strany.

Tak ako ráno, opäť sa nám potvrdilo, že mnohí cyklisti si na zmenu ešte nezvykli - namiesto toho, aby za Mostom SNP prešli na nový cyklopruh, pokračovali k Šafárikovmu námestiu po chodníku pre peších. Dopravnú značku, ktorá hovorí o konci spoločnej cestičky pre chodcov a cyklistov, si buď nevšimli, alebo možno aj ignorovali. A ďalší jazdili po chodníku z opačnej strany... Naša skúsenosť však potvrdila i to, že nielen podaktorým

cyklistom, ale aj podaktorým vodičom by sa zišlo pripomenúť, ako sa jazdí podľa predpisov.

Cyklotrasa, vybudovaná na nábreží v rámci cestnej komunikácie, je možno až luxusne široká (i keď nie v celej dĺž-

Pred Šafárikovým námestím je za cyklotrasa luxusne široká, priestor sa mohol využiť na rozšírenie chodníka pre peších.

ke), ale v každom prípade odporúčame sledovať aj autá popri vás. Hneď na druhom semafore v smere od Mosta SNP na Šafárikovo námestie sme zažili, že na vozidle, ktoré tu zastalo na červenú, sa zrazu otvorili pravé dvere a vy-

stúpila dáma. Keby sme boli bližšie, museli by sme brzdiť oveľa prudšie. Opatrnosť sa určite vypláť aj vtedy, keď budete prechádzať cez spoločný cyklo-bus pruh, a rovnako cez užší pruh pre cyklistov oproti Slovenskej národnej galérii. Tam sme sa necítili úplne komfortne, keďže autá išli tesne vedľa nás - a to doprava nebola taká zahustená, ako sme sa obávali. V iný deň sme tiež videli, že autobus zabral viac ako polovicu ochranného jazdného pruhu pre cyklistov, vyznačeného tenkou prerušovanou čiarou.

Zato bližšie k Šafárikovmu námestiu sme si užívali nadštandard takmer trojmetrovej cyklotrasy, dokonca sme zažili, že si cez ňu urýchlil cestu taxikár, ktorý nemienil čakať v kolóne. V tej sa pritom vliekol aj autobus MHD, pruh je naozaj určený výlučne cyklistom.

Z opačnej strany sme si zase uvedomili, že podaktorí cyklisti zabúdajú, že sa nachádzajú na cestnej komunikácii, a teda musia sledovať napríklad aj to, či im na semafore svieta zelená, alebo nie. Pri Námestí Eudovíta Štúra rozbehnutý mladík na bicykli zabrzdil pred priechodom pre chodcov v poslednej chvíli. My sme mali zážitok ešte o kúsok ďalej, pri hoteli Devín, keď súbežne idúce auto nečakane odbočilo doprava tak, že nám skrížilo cestu. Aj s takouto chybou vodiča je dobré rátať, na kolíziu totiž zvyčajne doplatí ten zraniteľnejší.

Pravda, vaša skúsenosť môže byť iná, možno idylická, možno zažijete väčší adrenalín... Nám vyšla pointa, že mnohí cyklisti, a rovnako mnohí vodiči, by na tomto mieste mali jazdiť oveľa pozornejšie ako doteraz, a tiež ohľadupnejšie, o dodržiavaní dopravných predpisov ani nehovoriac. Samozrejme, platí to aj pre cyklistov. (ms, md, ac)

Foto: bn

Viac na www.banoviny.sk

VYHRÁMAFIA ALEBO ĽUDIA

OLANO
A PRIATELIA

TY ROZHODNEŠ

12

ANNA

ANDREJIOVÁ

15

MILAN

VETRÁK

60

JÁN

MRVA

149

GÁBOR

GREDEL

VO VOLEBNOM OBDOBÍ 2020 - 2023 SA NÁM

PRE BRATISLAVU A JEJ MESTSKÉ ČASTI PODARILO

PRESADIŤ ZÁKONOM:

1. oddženie Devína
2. viac peňazí na škôlky a menej na rozhadzovanie vedením hlavného mesta
3. pripomenka sviečkovej demonštrácie (1988) ako pamätný deň
4. záchrana organizácie cestovného ruchu (BTB)
5. tehotenský príspevok, 200 eur na každé dieťa a kompenzácie samosprávy
6. zdvojnásobenie príspevkov pre ťažko postihnuté osoby na úpravu bytu a kúpu vozidla
7. stop bezbrehej zástavbe a uľahčenie výstavby nájomných bytov

8. stop hazardu aj bez spisovania petície a žiadne herne do 500 metrov od škôl, sociálnych zariadení a ubytovní pre mládež

9. zrušenie teplárenského nevoľníctva a regulácia cien počas energetickej krízy aj pre bytové domy

10. daň zo schátraných stavieb a lepší výber dane z ubytovania a nehnuteľností

11. dotácie na regionálne a lokálne médiá

12. flexibilné vyúčtovanie investičných dotácií (napr. pochôdzne terasy)

13. stop predraženým odtahom vozidiel súkromníkmi

14. uznesenie zastupiteľstva ako záväzný podklad pre zmenu územného plánu

15. nový geoportál a elektronické služby katastra

ZABEZPEČIŤ FINANČNÉ PROSTRIEDKY PRE:

1. Dom hudby - najmodernejšiu ZUŠ v Starom Meste
2. obnovu Kaplnky sv. Kríža v Petržalke
3. novú budovu pre Ústav pamäti národa
4. rekonštrukciu a výstavbu škôl, plavárni, detských ihrísk a športovísk
5. výstavbu Múzea a Pamätníka slovenského vystáhovalectva

CITROËN PAUŠÁL
JAZDITE IHNEĎ ZA 229 €*

CITROËN

CITROËN C3

BEZ AKONTÁCIE
VRÁTANE SERVISU
VRÁTANE POISTENIA

CITROËN odporúča TOTAL. Obrázok vozidla je ilustračný. *uvedený paušál je mesačný pre úroveň C-Series PureTech 83 585 s využitím financovania od ALD Automotive Slovakia s.r.o. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,5-5,8 l/100 km a 120 - 124 g/km. Viac na www.citroen.sk

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Nevyhadzujte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Rozšírenie Harmincovej sa úspešne blíži do finále

Rozšírená Harmincova zlepši komfort vodičom, cestujúcim MHD aj chodcom.

DÚBRAVKA

Jeden z najvýznamnejších dopravných infraštruktúrnych projektov mesta sa blíži k záveru. Motoristi v Dúbravke využijú novú štvorpruhovú cestu, chodci bezpečnejšie chodníky, zlepšenia sa dotknú aj mestskej hromadnej dopravy.

Frekventovaná Harmincova ulica predstavuje jeden z hlavných prístupov do mestskej časti a von z nej. „Rozšírením tejto komunikácie sa lepšie prepojí Dúbravka i Karlova Ves s diaľnicou D2, a zjednoduší sa aj prístup do mesta, keďže motoristov už nebudú blokovať autobusy MHD, ktoré mali zastávku priamo v jazdnom pruhu. Zrekonštruovaná ko-

munikácia rovnako odbremeni časť Lamačskej cesty smerom na Lamač a Záhorskú Bystricu,“ uviedol pár dní pred odovzdaním cesty hovorca magistrátu Peter Bubla.

Mesto tu navyše pripravuje aj projekt cyklotrasy. „Po jej realizácii tak bude Harmincova ulicou s optimálnymi podmienkami pre všetky druhy dopravy – peších, cyklistov, MHD aj individuálnu dopravu“, doplnila viceprimátorka Tatiana Kratochvílová. Termín ukončenia stavby je 2. november, záverečné práce však už nebudú mať vplyv na prichodnosť Harmincovej pre individuálnu automobilovú dopravu ani MHD. (ts)

Foto: ms

Cenné územie sa dočká vyššej ochrany

BRATISLAVA

Devínska Kobyla bude od januára prírodnou rezerváciou s rozlohou až 651 hektárov. Stupeň ochrany sa tam zvýši na najvyšší, piaty. Vyplýva to z návrhu, ktorý pred pár dňami schválila vláda.

Chránené územie sa bude nachádzať v katastri Devína, Devínskej Novej Vsi a Dúbravky. Devínska Kobyla by podľa materiálu mala mať dve zóny: v zóne A má platiť piaty stupeň ochrany s výmerou 489 hektárov a v zóne B má byť štvrtý stupeň ochrany s rozlohou 162 hektárov.

„Dôvodom na zvýšenie stupňa ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu viacerých lesných biotopov európskeho a národného významu. Hospodárske využívanie lesných pozemkov by bolo ukončené a lesy by boli ponechané na prirodzený vývoj s výnimkou nutnej údržby značených chodníkov,“ poukázalo ministerstvo životného prostredia.

Vyhlasením prírodnej rezervácie sa majú ochrániť dubovo-hrabové lesy, lipovo-javorové sutinové lesy či suchomilné travinno-bylinné a krovinné porasty. Zo živočíchov sú to kováčik fialový, hubár jednorohý a netopiere. Ochrániť sa tiež má Sandberg, príbojová jaskyňa, kremencové skaly, krasová

Národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla je v súčasnosti len na ploche 101,12 hektára.

Stepný ráz na Devínskej Kobyle pomohli obnoviť kozy.

tiesňava a kameňolom.

Devínska Kobyla je chráneným územím od roku 1964. V súčasnosti je na výmere 101,12 hektára vyhlásená národná prírodná rezervácia Devínska Kobyla, v rámci ktorej platí štvrtý stupeň ochrany. Stádo pasúcich sa kôz pomohlo obnoviť v tejto vzácnnej lokalite priestor pre jedinečné teplomilné a suchomilné rastliny i živočíchov. Na Devínskej Kobyle sa kedysi vyskytovali

v hojnom počte, no neskôr sa ocitli v ohrození. Ide pritom o druhovo bohaté ekosystémy, ktoré sa vyvíjajú aj stovky rokov. Z lokality sa začali vytrácať pred takmer siedmimi desaťročiami, keď sa skončila pravidelná pasť a kosenie, no dnes ich už opäť obdivujeme. Na obnažených plochách zeme, kde im netienia stromy a kríky, našli vhodné podmienky. (TASR, bn)

Foto: Marián Dekan

Mesto pridá na škôlky 2,3 milióna

BRATISLAVA

Mestské časti by mohli dočasne získať na dofinancovanie svojich materských škôl o približne 2,3 milióna eur viac.

Vyššie to z návrhu prerozdelenia financií medzi mestom a mestskými časťami, na ktorom sa dohodol primátor Matúš Vallo so starostami.

Dohoda je pretavená do

návrhu zmeny štatútu mesta. Nový systém by mohol začať platiť od budúceho roka, odobriť ho musia ešte poslanci.

Dohodnutá úprava spôsobu prerozdelenia balíka peňazí

z dane z príjmov má znamenať zvýšenie percenta z podielových daní, ktoré prináležia mestským časťam na financovanie škôl a školských zariadení, primárne škôlok. Zvýšením financií o 2,3 milióna eur by mohli lepšie vykryť dosahy inflácie a nárastu cien energií na svoje rozpočty. (TASR)

Foto: shutterstock

Obnova čunovského kaštieľa sa blíži k záveru

ČUNOVO

Práce na rekonštrukcii kaštieľa v Čunove sa začali v máji 2021 a už o pár mesiacov by sme sa sem mohli prísť pozrieť. Ak všetko pôjde podľa plánu, budovu, kde vznikne interaktívne ekocentrum, otvoria pre verejnosť začiatkom budúceho roka.

„Rekonštrukcia kaštieľa je vo finálnej fáze. Dokončíme vonkajšiu fasádu budovy a vnútri nás čakajú už len dokončovacie práce - podlahy a dlažby, osadenie dverí a svetidiel, sociálne zariadenia a maliarske práce. V rámci revitalizácie záhrady treba ešte zrealizovať sadovú úpravu a osadiť altánok. Ukončenie prác očakávame na jeseň tohto roku. Následne bude do priestorov inštalovaná interaktívna náučná expozícia prístupná verejnosti,“ priblížil predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Droba. Interaktívna expozícia sa zameria na rôzne oblasti prírodného dedičstva regiónu ako sú Delta Dunaja či Lužné lesy. Vnútri vzniknú tvorivé dielne a multifunkčná sála, v záhrade budú rôzne zážitkové a interaktívne prvky ako biotopové jazierko

V zrekonštruovanom kaštieli bude moderné interaktívne ekocentrum.

schopné samočistenia, vtáčie hniezdo, drevená dráha nad mokradou, šplhací totem, interaktívna stena, zážitkový chodník „bosou nohou“, ako aj záchranná stanica pre zranené živočíchov.

Rekonštrukcia čunovského kaštieľa a príľahlej záhrady pozostávala z viacerých fáz. Keďže ide o národnú kultúrnu pamiatku, obnova zohľadňovala architektonicko-umelecko-historický pamiatkový výskum a následné reštaurovanie historicky cenných častí kaštieľa a pôvodných architektonicko-výtvarných hodnôt.

Ako ďalej informuje BSK,

kaštieľ bude využívať obnoviteľné zdroje energie, konkrétne vykurovanie tepelným čerpadlom. Takisto sa realizovali opatrenia na zmiernenie dôsledkov zmeny klímy, napríklad zadržovanie dažďovej vody

a jej následné využitie, vodopriepustné plochy, využitie svetlých farieb pre zníženie prehrievania prostredia, vodný prvok na zlepšenie mikroklimy a ochladzovania prostredia. (ts)

Foto: BSK

Práce v interiéri sú takmer hotové.

Ďalšia zmena v parkovaní

PETRŽALKA

Parkovací systém PAAS sa postupne rozširuje do rôznych lokalít mesta, najnovšie prišla na rad ďalšia časť Petržalky.

V našej najväčšej mestskej časti boli doteraz vyznačené zóny iba v lokalite Dvory IV, to už ale neplatí. „Regulované parkovanie PAAS spustíme v Petržalke na Dvoroch V, VI a v lokalite Šustekova dňa 25. 9. 2023. Po tomto dátume bude možné v časoch regulácie v zóne parkovať už len s platnou parkovacou kartou PAAS alebo po úhrade hodinového parkovného,“ informoval pred pár dňami magistrát na sociálnej sieti. Nová zóna Dvory V, VI a lokalita Šustekova je spoplatnená v časoch od 12. h do 24. h v pracovných dňoch hodinovou sadzbou 1 euro, cez víkendy a sviatky tu nerezident zaparkuje bezplatne. (ms)

MINCE VÝKUP
0902 168 083
www.HORINKA.sk

Dokumentárny film

Fenomén uzdravenia Kto bol Bruno Gröning?

O príjme prirodzenej liečivej sily
Termín: **29. októbra 2023** (nedeľa)
od 16. do 22. hodiny (dve prestávky)
Miesto: **CC Centrum**, sobášna sieň,
Jiráskova 3, Petržalka
Vstup voľný, dary vítané

Info: 0944 267 022

Okolie obľúbeného jazera Rohlík sa zmení

RUŽINOV

Revitalizácia okolia jazera známeho ako Rohlík, ktoré sa nachádza v blízkosti Nemocnice Ružinov, by sa mohla začať o dva roky. Nasledovať bude realizácia centrálného pamätníka obetí covidu, ktorý tam má vzniknúť.

„Aktuálne sa dokončuje projektová dokumentácia. Budúci rok budú prebiehať povoloňacie procesy a predpokladaný začiatok prác sa plánuje na rok 2025,“ skonštatovala Annamária Krchňavá z Metropolitného inštitútu Bratislavy (MIB) s tým, že presnejšie náklady na projekt budú známe až po vypracovaní projektovej dokumentácie.

Na projekt revitalizácie jazera, ktoré je obľúbeným miestom na rekreáciu či šport, nadväzuje aj spomínaný pamätník. Jeho stvárnenie

Jazero Rohlík, v pozadí budova ružinovskej nemocnice

Obnovené okolie jazera na vizualizácii

vzišlo z výtvarno-architektonickej súťaže. Obete pandémie na Slovensku majú v budúcnosti pripomínať vlny na jazere Rohlík. Na siedmich mólach po obvode jazera majú byť inštalované zariadenia na vytváranie umelých vln, ktoré aktivuje návštevník postavením sa na určené miesto na danom môle. Architekti tiež navrhujú sieť chodníkov okolo jazera.

Celý areál sa zároveň rozdelí do funkčných celkov. Okrem novej výsadby stromov má pribudnúť aj mokrad' či špeciálna oddychová záhrada v blízkosti ružinovskej nemocnice, ktorá bude určená pacientom a ich rodinným príslušníkom na relax či terapiu. MIB už v minulosti ubezpečil, že pôjde o citlivé zásahy, ktoré podporia biodiverzitu a rozvoj fauny i flóry. (TASR)

Foto: ac, vizualizácia: MIB

Nečakaný hosť na Kamziku

NOVÉ MESTO

Počas Dňa otvorených dverí v Centre ekovýchovy na Kamziku sa objavil nečakaný návštevník, a to mláďatko večernice malej.

„Netopierik bol v dobrej kondícii, bez zranení. Cez deň teda ostal v bezpečnej krabici s handričkou, v tmavej miestnosti a večer sme ho vypustili,“ informovala organizácia Mestské lesy v Bratislave na sociálnej sieti. Ako ďalej uviedla, koniec leta prináša i takéto nečakané návštevy. Buď ide o náhodné zálety (ako v tomto prípade z polovice augusta), ale lokálne sa vyskytnú aj „invázne kolónie“. Vtedy sa do bytov, či iných netypických priestorov na pár dní nasťahujú i niekoľko desiatok večerníc malých. Sú to mláďatá, ktoré pri prvých letoch hľadajú rôzne úkryty a neraz zabľúdia. (bn)

Vďaka bezplatným kurzom sa naučilo plávať vyše 6 000 bratislavských žiakov

Už viac ako 6 300 žiakov bratislavských základných škôl sa naučilo alebo zdokonalilo v plávaní vďaka bezplatným plaveckým kurzom v rámci filantropicko-komunitného projektu občianskeho združenia SportInstitute.

Kurzy sú určené pre deti vo veku od 7 do 12 rokov zo všetkých mestských častí hlavného mesta. „Naším projektom sa snažíme naplniť myšlienku ‚Každé dieťa, ktoré ukončí základnú školu, by malo vedieť plávať‘, vysvetľuje Rastislav Bielik, viceprezident občianskeho združenia SportInstitute.

Deti podľa neho v rámci bezplatných kurzov odplávali v bazénoch dokopy už viac ako 15 miliónov metrov. Hlavným stimulom pre rozbehnutie projektu bezplatného plávania je umožniť deťom vytvoriť si kladný vzťah k vode, plávaniu a športu. A to bez ohľadu na ich sociálne a rodinné zázemie. „Silnou motiváciou projektu je smutný fakt, že najčastejšou príčinou neúmyselných zranení s následkom smrti u detí na Slovensku je práve utopenie sa. V rámci celej Európskej únie je pritom na druhom mieste. Naše plavecké výcviky majú byť prevenciou proti utopeniu sa,“ dodáva Rastislav Bielik.

Program je integrovaný do školského vzdelávacieho systému a podľa oslovených škôl sa táto športová aktivita stretla s veľmi pozitívnou reakciou nielen žiakov ale aj ich rodičov. „Po dvoch rokoch covidových opatrení a obmedzení to bola prvá väčšia mimoškolská aktivita, ktorú sme mohli absolvovať. Väčšina detí sa pýtala, kedy budú plavecké kurzy pokračovať,“ opisuje Eva Dubeňová, riaditeľka Základnej školy s materskou školou Dubová 1, ktorá sa zapojila do projektu ako prvá škola v mestskej časti Staré Mesto.

Súčasťou projektu sa medzi prvými v Starom Meste stala aj Základná škola Dr. Ivana Dérera. „Pod vedením skúsených trénerov a za výdatnej podpory sprevádzajúcich pani učiteľ-

liek deti úspešne zvládli základy plaveckých štýlov, ale predovšetkým sa ‚spriatelili‘ s vodou a strávili spoločný čas so spolužiakmi netradične za bránami školy v peknom plaveckom bazéne s dobre vybaveným zázemím. Niektoré z detí sa rozhodli vo voľnom čase venovať plávaniu na základe práve tejto skúsenosti,“ pridáva svoj pohľad riaditeľka školy Naděžda Točená.

SportInstitute k naplneniu cieľa naučiť a zdokonaľiť deti v plávaní využíva vypracovanú metodickú a didaktickú koncepciu plaveckých tréningov, ktorá je oficiálne schválená Fakultou telesnej výchovy a športu na Univerzite Komenského v Bratislave. Kurzy vedú certifikovaní tréneri plávania. Činnosť občianskeho združenia je pod záštitou Červeného kríža – Vodnej záchranej služby, Slovenského olympijského a športového výboru, ktorý je aktívnym partnerom v projektoch pre rozvoj plávania na Slovensku, a tiež pod záštitou mestských častí, ktoré sú zriaďovateľmi základných škôl. SportInstitute je tiež riadnym členom Slovenskej plaveckej federácie.

Ambiciózný filantropicko-komunitný projekt by sa nemohol realizovať bez štedrých donorov. Kurzy pre všetky školy v Starom Meste financuje developerská spoločnosť J&T REAL ESTATE (JTRE), ktorá takto podpo-

čila program bezplatného plávania aj vo Vajnorochoch a Chorvátskom Grobe. Celkovo vďaka podpore JTRE prejde plaveckým výcvikom viac ako 2 500 žiakov na 11 školách. Občianske združenie integrovalo program plaveckých kurzov do školského vzdelávacieho systému na základe partnerstva s príslušnou základnou školou a podpísanou zmluvou o spolupráci pri zabezpečovaní bezplatných plaveckých výcvikov. „Plavecký kurz prebehol v júni 2023 po uzavretí známok a vôbec nenašiel naše vzdelávanie,“ vysvetľuje Eva Dubeňová. Riaditeľka ZŠ s MŠ Dubová hovorí, že s nápadom bezplatného plávania za ňou prišiel jeden rodič, ktorý túto aktivitu chcel zabezpečiť pre triedu svojho syna. Sprostredkoval stretnutie s vedením SportInstitute a následne prebehlo aj stretnutie s vedením mestskej časti Bratislava-Staré Mesto.

Deti sa tešili, že mohli kurz absolvovať v modernej plavárni a okrem toho, že sa naučili plávať, privítali aj

možnosť schladieť sa vo vode v čase veľkých horúčav. „Všetci žiaci absolvovali základný plavecký kurz v počte päť hodín a získali osvedčenie o absolvovaní plaveckého kurzu so svojim menom. Na poslednej hodine kurzu deťom slávnostne odovzdal osvedčenie starosta mestskej časti Bratislava-Staré Mesto pán Vagač alebo pani vicestarostka Kleinert. Pre deti to bol krásny zážitok,“ opisuje riaditeľka školy. Na ZŠ s MŠ Dubová sa do plaveckého kurzu koncom minulého školského roka zapojilo 200 žiakov 1. až 4. ročníka. „Niektorých žiakov nadchol kurz natoľko, že začali chodiť opäť na plaváreň so svojimi rodičmi, prípadne rodičia prihlásili svoje deti na plavecké tréningy. Plávanie je považované za jeden z najzdravších športov, ktoré precvičia celé telo, ale aj výrazne prispievajú k zdravému dýchaniu. Zdravotný stav a kondícia našich žiakov sa zlepšila a tešíme sa na ďalšiu zaujímavú aktivitu v budúcnosti,“ reaguje Eva Dubeňová. ■

Martin Pyco Rausch: Treba si variť

Najúspešnejší foodblogger sa vracia s knižkou famózných receptov, ktoré pošteklia všetky vaše chuťové poháriky. Kniha Treba si variť je nabitá najobľúbenejšími receptami, ktoré Martin PYCO Rausch testoval celé roky s viac ako stotisíc ľuďmi, ktorí ho sledujú na sociálnych sieťach. Navyše pridal novinky, rady a zážitky. Nechýbajú odborné poznámky Silvie Horeckej a, samozrejme, ani fotografie, do ktorých by ste sa najradšej zahryzli.

Jean de Pomereu, Daniella McCahey: Antarktida: Dejiny v 100 predmetoch

Objavte pútavú históriu jedného z najodľahlejších miest na našej planéte. Táto podmanivá kniha, ktorá využíva pramene z polárnych inštitúcií a súkromných zbierok po celom svete, predstavuje 100 rozmanitých predmetov od ikonických po exotické, od všedných po nenahraditeľné. Tieto predmety rozprávajú príbeh nevšedného kontinentu, na ktorom človek ukázal svoju vytrvalosť, no ktorý je aj miestom tragédií, vedeckých objavov a výskumu životného prostredia.

Joy Fieldingová: Opatrovateľka

Jodí, ktorá je živiteľka rodiny a špičková realitná makléřka, je vyčerpaná z toho, ako musí udržať v rovnováhu svoju kariéru, rodinu a potreby rodičov. Aj kvôli tomu sa rozhodne prijať opatrovateľku Elyse, energickú a prízračnú vdovu. Jodí sa teší, že našla spojenkyňu, s ktorou sa môže porozprávať a občas sa jej zdôveriť. Lenže po čase začne Elyse Jodí odstrkovat'. Kto je tá žena, ktorá zrazu nosí šperky jej matky? O čo jej ide? A ako ďaleko zájde, aby to získala?

Peter Šloser: Profesori zločinu

Peter Šloser v jeho šiestej detektívke nás opäť prevedie nepoznaným svetom policajného zákulisia a zločinu, s ktorým tridsať rokov aktívne bojoval. V príbehu inšpirovanom skutočnosťou prežijeme brutálnu vraždu podnikateľa v roku 2020, prestrelku členov zločineckých skupín, autor nezapudol ani na policajné špičky, ktoré sa spreneverili služobnej prisaha. Podarí sa vyšetrovateľom prísť na koreň spáchaných zločinov?

Elle van Rijn: Museli sme ich zachrániť

Amsterdam 1941. Sedemnáťročná Betty Oudkerková donedávna viedla bezstarostný život. Starala sa o deti v židovských jasliach a trávila čas s priateľmi. Všetko však zmenila reštrikcie namiere- né proti Židom. Odteraz sa majú vychovávateľky starať o židovské deti čakajúce na transport do koncentračného tábora. Niektoré deti však záhadne zmiznú a Betty je zasvätená do tajného plánu na ich záchranu.

KNIHY, KTORÝMI ZIJETE

Romantický kaštieľ nám ponúkol luxus spojený s históriou a pokojom

Bedeker cestovateľa

SLOVENSKO/BELÁ

Ak túžite po oddychu, žiada sa vám aspoň na chvíľu spomaliť, odporúčame romantický barokový hotel Château Bela neďaleko Štúrova. Strávili sme tu síce len dve noci, ale v nádhernom prostredí kaštieľa sme načerpali množstvo energie.

Z Bratislavy do dedinky Belá na južnom Slovensku je to približne 150 kilometrov, takže ak sa vydáte na cestu autom, za necelé dve hodinky ste v celi a môžete si vychutnávať pobyt v príjemnom a pokojnom prostredí. Zaparkovali sme bez problémov pred hotelom, ďalšia možnosť je na krytých parkovacích miestach v areáli. Na malú chvíľu môžete zastaviť autom aj priamo pred

Pohľad na historický kaštieľ a jazero. Môžete si vyskúšať aj rybolov typu „chyt' a pust'“.

vchodom do kaštieľa, aby ste si vyložili batožinu (k dispozícii sú i batožinové vozíky) a prihlásili sa na recepcii. Nám sa podarilo prísť pol hodinku pred check-in, izbu sme však už mali pripravenú. Fascinoval nás interiér dý-

chajúci históriou, ktorá siaha až do 18. storočia. Hneď pri vstupe do kaštieľa za recepciou sme obdivovali pôvodné fresky, ktoré sa podarilo zachovať. No nielen táto miestnosť je očarujúca, hotel zariadil i ďalšie salóniky s atmosférou spred stáročí, kde sa dá posediť, pričom každý jeden je výnimočný, iný. Aj izby sú zariadené štýlovo, s nádychom histórie. Ocenili sme tiež, že sú dostatočne veľké, s množstvom úložného priestoru, komfortné a čisté. Naša izba nemala klimatizáciu, iba ventilátor, v prípade záujmu sa však dá zarezervovať si izbu s klimatizáciou.

Hneď, ako sme sa ubytovali, vybrali sme sa na prechádzku do obrovskej krásnej záhrady, ktorá patrí ku kaštieľu. Cestou sme natrafili na ovečky i bieleho ponika a v diaľke na kopci sme zahliadli pasúce sa kravy. Prešli sme sa voňavou bylinkovou záhradou, objavili sme tu aj malý vinohrad, ovocné stromy a malebné jazierko s množstvom rýb... chajúci históriou, ktorá siaha až do 18. storočia. Hneď pri vstupe do kaštieľa za recepciou sme obdivovali pôvodné fresky, ktoré sa podarilo zachovať. No nielen táto miestnosť je očarujúca, hotel zariadil i ďalšie salóniky s atmosférou spred stáročí, kde sa dá posediť, pričom každý jeden je výnimočný, iný. Aj izby sú zariadené štýlovo, s nádychom histórie. Ocenili sme tiež, že sú dostatočne veľké, s množstvom úložného priestoru, komfortné a čisté. Naša izba nemala klimatizáciu, iba ventilátor, v prípade záujmu sa však dá zarezervovať si izbu s klimatizáciou.

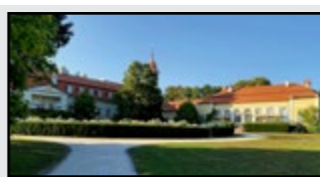
Pôvodné fresky sa podarilo zachovať.

Najmä deti sa potešia zvieratkám v areáli.

Naše 3 TOP v Château Bela

- Nádherné prostredie s atmosférou toskánskeho vidieka
- Výborné jedlo, príjemný a ochotný personál
- Dokonalé miesto na oddych, vychutnáte si luxus spojený s históriou a pokojom

nás nesklamala, bola výborná a mali i detské menu.

Hoci by sme vedeli zaujímavosť stráviť celý pobyt len v areáli hotelu, bolo by škoda nepozrieť sa aj do okolia. Na ďalší deň sme sa vybrali do Ostrihomu, historického maďarského mesta, ktorý sa nachádza kúsok od Château Bela, autom je to necelých 20 minút. Pohodne tu zaparkujete a aj s kočíkom sa viete dostať priamo ku katedrále, k dispozícii je výťah priamo od parkoviska. Okrem katedrály sme nazreli do baziliky, zhora je pekný výhľad na mesto Štúrovo a Most Márie Valérie, ktorý ho spája s Ostrihomom. Most je nielen pre autá, pohodlne sa po ňom prejdete aj peši. Svoje čaro mala i prechádzka uličkami mesta a po nábreží Dunaja.

Cestou späť cez Štúrovo sme sa mohli zastaviť na termálnom kúpalisku Vadaš s akvaparkom, škoda, že sme nemali viac času. Kúpalisko okrem bazénov ponúka zábavu na toboganoch, na multifunkčnom športovom ihrisku či v lanovom parku... Určite je to dobrý tip na celodenný výlet.

Na menšiu turistiku nám odporúčali vyhladiť Skaly, ktorá sa nachádza na pohorí Burda a vedie k nej chodník lužnými lesmi priamo z obce Kamenica nad Hronom. Ponúka krásne výhľady na mesto Štúrovo, most Márie Valérie a v neposlednom rade na Ostrihom. Ani tú sme, žiaľ, nestihli, dva dni v Château Bela sú málo. Určite sa sem však ešte vrátíme, s pobytom sme boli veľmi spokojní. (kb)

Foto: kb

Dopriali sme si wellness pobyt v kraji skalných veží a historických pamiatok

Bedeker cestovateľa

ČESKO/NÁCHOD

Svetoznáme Adršpašské skaly, jedno z top výletných miest v Česku, sme už dlhšie túžili vidieť. Keď sme zistili, že v okolí sú aj ďalšie jedinečné turistické atrakcie, s výletom sme ďalej neváhali. Vybrali sme si rodinný wellness hotel Tommy v pokojnej okrajovej časti mesta Náchod.

Hotel u nás vyhral jednak pre výhodnú polohu medzi množstvom zaujímavých výletných cieľov, jednak preto, že po túrach a výletoch si to žiada relax niekde v tichu a pohode. Má vynikajúce recenzie a prítazlivú online prezentáciu - naplní naše očakávania?

Z Bratislavy sme sa vydali skoro ráno, cesta autom totiž trvá asi štyri hodiny a my sme si chceli už prvý deň užiť naplno. Cestou sme stihli navštíviť dve výnimočné atrakcie. Prvou bol hospiť Kuk, jedna z najkrajších a najveľkolepejších barokových pamiatok v Česku. K špitálu, ktorý sa majestátne týči na kopci a pripomína skôr zámok, vedie dlhá alej. Návštevníka z diaľky vítajú nadživotné sochy personifikovaných cností a nerestí, ktoré v minulosti pripomínali ľuďom, ktorých čas sa chýlil ku koncu, ako žili, ako mohli či mali žiť...

Ešte viac nás zaujala nádherná baroková lekáreň, ako aj kolekcia nástenných fresiek Tanec smrti. Je ukážkou, aký odlišný vzťah k zániku života mali ľudia v dávnych časoch. Dnes je asi nepredstaviteľné vyzdobiť nemocnice maľbami kostlivca, ktorý si ide po roľníka, po tancujúcu ženu či po malé dieťa.

Druhá atrakcia, tzv. Babičkin údol, je z iného súdka. Po nádychu tajomna na

Skalná brána patrí k najznámejším atrakciám Adršpašských skál.

nás zaviala dokonalá pohoda a radosť zo života podľa starých zvyklostí. V krásnom prostredí s lúkami a potôčkami možno vidieť starodávny vodný mlyn či chalúpku z najslávnejšieho románu Boženy Němcovej Babička. Čítate sa tu ako v rozprávke. Do cieľa sme prišli navečer, už trochu hladní. V hoteli je k dispozícii samoobslužný bar, kde si môžete vybrať z bagiet, zemlí, šalátov a ďalších snackov. Dostali sme chuť na bohato obloženú bagetu. Boli sme veľmi milo prekvapení; napriek tomu, že bol už večer, bageta bola perfektná, svieža a lahodná. Nedbajúc na pokročilý čas a kalórie, vyskúšali sme aj koláč s kávou. Opäť dobrá voľba. Jedlo si môžete odniesť priamo na izbu, my sme sa však rozhodli vychutnať si ho v samoobslužnej kaviarni Luissa café s príjemnou atmosférou.

Potešila nás aj izba, bola priestorová, zariadená v pôsobivom historizujúcom štýle. Mimoriadnym nadštandardom boli raňajky, taký výber znamenitých jedál len tak ne-roľníka, po tancujúcu ženu či po malé dieťa. Druhá atrakcia, tzv. Babičkin údol, je z iného súdka. Po nádychu tajomna na

Například, keď pri raňajkách nehrá rádio, ale vkusná hudba, ktorá podčiarkuje štýlovosť hotela. Alebo, keď si ku káve môžete vziať nielen koláč, ale aj keksík Lotus...

Druhý deň nás čakal zlatý klinec programu, Adršpašské skaly. Prišli sme sem až po druhej popoludní, keďže sme sa cestou zastavili pri niekoľkých pamiatkach. Začiatkom septembra sa sem pre množstvo záujemcov dalo dostať len po predchádzajúcej rezervácii. Aj v menej exponovanom čase a v zamračenom počasí tu bolo naozaj veľa turistov, krása obrích skalných veží je však taká strhujúca, že sme sa cez to ľahko preniesli. A čo nás potešilo najviac - napriek množstvu výletníkov sa nám naskytlo dosť príležitostí urobiť si krásne fotospomenky bez ľudí. Trasa nebola náročná a hoci na webe píšú, že si na ňu treba vyhraďť asi 3,5 hodiny, my sme ju prešli miernym tempom len za niečo vyše 2 hodiny. Po túre sme sa už tešili na oddych vo wellness. Hotel Tommy ponúka niekoľko wellness procedúr, na naše

potešenie viaceré súkromné. Zvolili sme si „Kúzelnú chvíľku Angel“, ktorá ponúka kombináciu fínskej sauny a hydromasážnej vane pre

dvoch. V krásnom priestore s príjemnou relaxačnou hudbou je aj ochladzovacia sprcha a priestor na oddychové ležadlo. Užili sme si to tu dokonale.

Oblasť Náchodska a Broumovska ponúka veľa úžasných výletných miest, ktoré nestihnute navštíviť ani za týždeň. My sme tu strávili štyri dni a okrem už spomínaných výletov sme si stihli pozrieť napríklad aj prekrásny náchodský zámok, majestátny broumovský kláštor s unikátnou barokovou historickou knižnicou či vybrať sa na okružnú túru v neďalekej prírodnej rezervácii Broumovské steny. (Iz)

Foto: Iz

Po ceste určite nevynechajte návštevu hospiálu Kuk.

Samoobslužná kaviareň Luissa café vo wellness hoteli Tommy mala úžasnú atmosféru.

Naše 3 TOP v hoteli Tommy

- Ideálne ubytovanie pre aktívnu dovolenku
- Nespočetné množstvo atrakcií v okolí
- Komfort, súkromie, božský pokoj (adult friendly hotel)

Hájovňa ožila po 100 rokoch, príd'te sa sem niekedy pozrieť

Hájovňa dnes...

... a stav v roku 2020

Premenou prešlo aj okolie.

Ako informoval Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB), pôvodná hájovňa pochádza

Archiťektúri zachovali pôvodné priestory polozapustenej pivnice.

z prelomu 19. a 20. storočia, neskôr však fungovala aj ako muničný sklad, ktorý bol pre verejnosť dlhé roky neprístupný. Pri obnove sa architekti rozhodli zachovať priestory polozapustenej pivnice hájovne, ktorá tvorí podnož pre centrálnu umiestnený altánok. Prekrytie pôvodného priestoru sedlovou strechou odkazuje na dobový vzhľad budovy. História pripomínajú aj pôvodné materiály, ktoré použili – napríklad pri demontáži havarijného stavu nadzemného podlažia sa našlo a uchovalo 40 paliet tvrdých tehál, takzvaných klineriek, pričom na niektorých bola razba aj z roku 1900.

Premenou prešlo takisto okolie hájovne, kde sú ovocné

stromy, stará vrbá či potok so studničkou. K vonkajším ohniskám vedú chodníky, aby ste sa k nim jednoducho dostali, pribudlo aj petangové a detské ihrisko, ktoré rovnako ako mobiliár vyrobili šikovní zamestnanci organizácie Mestské lesy v Bratislave z lokálneho dreva. Novinkou, ktorú organizácia zverejnila na sociálnej sieti, sú ochutnávky a predaj lokálnych vín v areáli Hájovne, zatiaľ však len počas septembrových a októbrových víkendov. „Grilovací altánok, ako aj okolité ohniská v areáli budú popri ochutnávkach naďalej voľne dostupné,“ dodávajú Mestské lesy. (ts, bn)

Foto: magistrát/Marek Velček, MIB

RAČA

Už tretí mesiac funguje v mestských lesoch na Peknej ceste obnovená hájovňa, z ktorej majú Bratislavčania radosť. Naplánujte si sem výlet aj vy, areál je príjemným zázemím pre turistov i cyklistov. Okrem upokojujúcej prírody tu nájdete pavilón s grilom a ohniskami, a najnovšie

na vás čaká aj vikendová ochutnávka lokálnych vín.

Po pozorovateľni zvierat Vydrice, pobytových schodoch na brehu štvrtého rybníka, Všeľej lúke a turistickom areáli Malý Slavín je zrekonštruovaná hájovňa piatym prítlačivým verejným priestorom v mestských lesoch, ktorý pribudol v rámci programu Živé miesta.

Bratislava opäť ožije detskými ilustráciami

STARÉ MESTO

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti, otvorí v poradí už 29. ročník Bienále ilustrácií Bratislava.

Bienále ilustrácií Bratislava tradične predstavuje to najlepšie, čo za posledné dva roky vzniklo vo svete detskej ilustrácie. Medzinárodná súťažná prehliadka originálov ilustrácií kníh pre deti otvorí svoj 29. ročník 4. októbra a zaplní ilustráciami centrum Bratislavy. Súťažná časť bude prebiehať v BIBIANE, sprievodné výstavy budú v Univerzitnej knižnici v Bratislave, Galérii mesta Bratislavy, Dvorane Ministerstva kultúry, v Zichyho paláci či na Západnej terase Bratislavského hradu. Celé podujatie, ktoré potrvá do 3. decembra, budú dopĺňať zaujímavé programy pre deti, tvorivé dielne, interaktívne sprievody výstavami.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Každú krajinu bude reprezentovať maximálne desať ilustrátorov, Slovensko na základe výberu poroty budú zastupovať: Barbara Idesová, Dušan Káľay, Barbora Kmecová/Bessa, Marta Matus, Matúš Maťaťko, Eva Ondová, Martin Smatana, Simona Smatana, David Soboň a Lucia Žatkuliaková. Po

**BIENÁLE
ILUSTRÁCIÍ
BRATISLAVA
29. ROČNÍK**

krízovom pandemickom ročníku v roku 2021, kedy porota o víťazoch rozhodovala online, pricestujú do Bratislavy jej členovia zo všetkých kútov sveta a rozhodnú o držiteľovi Grand Prix, Zlatých jablkách, plakietách či čestných uznaniach.

Aktuálny 29. ročník bienále je venovaný významnému slovenskému ilustrátorovi Miroslavovi Cipárovi, ktorý stál pri vzniku BIB, vytvoril jeho nadčasové ikonické logo a bol ako súťažiaci niekoľkokrát ocenený medzinárodnou porotou. Výber z jeho detskej ilustračnej knižnej tvorby bude prezentovať výstava v Univerzitnej knižnici.

Bienále sa koná pod záštitou UNESCO a Medzinárodnej únie pre detskú knihu (IBBY) s podporou Ministerstva kultúry SR. Záštitu nad BIB 2023 prevzala prezidentka SR Zuzana Čaputová a primátor Hlavného mesta Bratislavy Matúš Vallo. (bib)

Hľadáte tip na jesenné prázdniny?

Halloween v Demänová Rezort zabaví celú rodinu

Ak ešte váhate, kam s rodinou počas jesenných prázdnin, máme pre vás výborný tip na zážitkový pobyt v srdci Liptova.

Galéria strašidiel, vyrezávanie tekvic, maľovanie na tvár, šarkaniáda či strašidelná nočná hra s animátormi... Taký je Halloween v Demänová Rezort! Príd'te si užiť príjemné jesenné počasie a kopu atrakcií vo FUN centre – 3D bludisko, mini zipline, kolotoče, tubing aj miniZOO sú stále otvorené. Verte, že na toľko šantenia deti len tak nezabudnú.

Najväčšia galéria strašidiel na Liptove

Stan v Demänová Rezort sa opäť premení na Najväčšiu galériu strašidiel na Liptove. Tento rok o niečo väčšia a strašidelnejšia! Len pozor, aby ste z galérie zo strachu nezdupkali predčasne. Do tajomnej komory plnej záhad na konci galérie sa odváža vstúpiť len málokto...

Animácie od rána až do strašidelnej noci (27. - 31. október)

Pripravte sa na špeciálny program s turbo animátormi, ktorí si pre vás vymyslia vždy niečo nové. Čaká na vás šarkaniáda, vyrezávanie tekvic, pečenie krvavých prstov aj maľovanie na tvár, vďaka ktorému sa detičky premenia na malých bubákov.

Nudiť sa určite nebudú ani väčšie deti nad desať rokov! Počas jesenných prázdnin ich čaká teenage club, športové turnaje či večerná opekačka pri ohni s hororovými príbehmi. Po zotmení majú animátori pre tých najodvážnejších pripravenú špeciálnu

Strašidelnú nočnú hru s pochodom duchov v areáli Rezortu.

Odvážite sa na pobyt v halloweenskej chate plnej tajomstiev?

Ak chcete zažiť najdesivejšiu noc svojho života, máte jedinečnú príležitosť ubytovať sa v najstrašidelnejšej halloweenskej chate na Liptove. Pohodlné postele, tri samostatné izby, obrovská obývačka, privátna sauna a vírivka - to všetko budete mať k dispozícii. Avšak, má to jeden háčik - v noci pravdepodobne ani nezažmuríte oko.

Dávajte si pozor, vnútri vás prekvapí pavučina, dym a plno iných nástrah. Taktiež odporúčame pozrieť sa pred spaním pod posteľ, striehnuť na vás môže hocičo. A o tom, čo za zvuky vychádzajú z lyžiarnie, radšej taktne pomlčíme... Nechceme vám kaziť večerný relax v krvavej vírivke.

Garantujeme vám, že zaujímavejší Halloween s rodinou či partiou priateľov nezažijete. Samozrejme, ak z tejto tajomnej chalúčky nezdupkáte ešte pred zotmením. Beriete na tento pobyt aj odvážne deti? Na terase vás budú čakať tekvice s nožíkmi na vyrezávanie. Risknite to, bude to zážitok!

Viac na:
demanovarezort.sk/halloween

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

**OKTÓBER
V MESTE**

Vyberte si príjemný zážitok na víkend aj všedný deň

BRATISLAVA

Ponúkame vám tipy na viacero podujatí, ktoré vám i vašim deťom spes- tria nadchádzajúce jesen- né dni príjemným zážit- kom. Informácie o ďalších

priebežne uverejňujeme na www.banoviny.sk. Program sa môže v prie- behu mesiaca zmeniť, pred návštevou si ho pre- verte na webovej stránke, ktorú uvádzame pri kaž- dej akcii. (bn)

Foto: archív

Narodeninová oslava na Nivách

30. septembra

3... 2... 1... Šťastný nový rok! Priskoro? Vôbec nie. Nivy oslavujú druhé narodeniny a s nimi nový rok spoločných zážitkov. Príďte ho v sobotu osláviť aj vy spolu s deťmi. Čakajú na vás rozprávkové postavičky Šmolkov, súťaž, darčeky, cukrová vata

aj obľúbený pivný festival. „Tešiť sa z druhých narodenin môžeme len vďaka vám. Budte pri tom,“ pozývajú Nivy. Vstup je zadarmo. Viac na www.nivy.com.

Bratislava v pohybe

2. – 21. októbra

Medzinárodný festival súčasného tanca Bratislava v pohybe každoročne ponúka predstavenia špičkových zahraničných i domácich choreografov a súborov. Tento rok sa dramaturgia festivalu zamerala na súčasný belgický tanec. Okrem belgických súborov sa predstavujú umelci z Francúzska, Talianska, Veľkej Británie a Slovenska. Zaujímavý bude aj sprievodný program, napríklad pohybovo-hudobno-výtvarná inštalácia, workshop či večery tanečného filmu. Viac na www.abp.sk

Najmä pre rodičov

7. októbra

Komunita Žien Aurea pripravila stretnutie v Galérii mesta Bratislavy pod názvom Pevnosť a láskavosť (nielen) našim deťom. „Budú sa tu zdieľať nielen inšpirujúce poznania a hovorené slovo, príbehy žien, budeme tu maľovať, tvoriť, spievať, prepájať sa, ochutnávať dobré jedlo,“ pozývajú organizátori. Podujatie sa začína o 15.30 h. Viac na www.artofslovakia.com

Dožinky na hrade Červený Kameň

30. septembra – 1. októbra

Čer- ve- nokamen- ské Dožin- ky, ktoré sú bodkou za letom, m ô ž e t e

zažiť dva dni za sebou od 9. do 17. h. Vďaka nim sa rozlúčite so všetkým, čo hlavná sezóna na Červenom Kameni ponúka. V atmosfére dožinkovskej vďaky za „kultúru úrodu“ ostatného roka je pre vás pripravený kultúrny, umelecký i odborný program, ale aj trhy na nádvorí hradu počas celého víkend. Viac na www.hradcervenykamen.sk

Oktagon 47

7. októbra

Jeden z najočakávanejších duelov MMA scény je tu. Na zimnom štadióne Ondreja Nepelu sa odohrá súboj medzi dvoma nezlomnými bojovníkmi, ktorými sú Vlasto Čepo a Matěj Peňáz. Navyše sa po dvoch rokoch v Bratislave opäť objaví bývalý dvojnásobný šampión, legendárny Ivan Buchinger. Viac na www.visitbratislava.com

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá spre- vádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a pla- gáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Vajnorský minimaratón a Vajnorská šarkaniáda

7. a 14. októbra

Amatérske bežecké podujatie Vajnorský minimaratón, ktoré organizuje mestská časť Bratislava – Vajnory, odštartuje v sobotu 14. októbra o 13. h na Jurskej ceste. Týždeň predtým, 7. októbra o 15. h, sa na Starom letisku začne súťaž v púšťaní šarkanov, a to nielen pre najmenších Vajnorákov. Viac na www.vajnory.sk

Vegánske hody

8. októbra

Príďte do Starej tržnice na vegánske hody, ktoré patria medzi najväčšie food festivaly u nás. Festival prináša pes- trú zmes domácej aj zahra- ničnej a exotickéj kuchyne, najnovšie rastlinné špeciality výrobcov potravín, takisto výber kozmetiky a drogérie netestovanej na zvieratách. Viac na www.veganskehody/bratislava

Petržalské dňom-dánom

14. októbra

Prechádza po zaujímavos- tiach Petržalky, tentoraz pod názvom Sad Janka Kráľa – premeny krásy, sa začína v sobotu o 15. h. Príďte do parku, v ktorom každý chod- ník veští budúcnosť a v kto- rom sa skrýva zázračný liek na dlhovekosť. Viac na www.visitbratislava.com

Príbeh ilustrácie

do 15. októbra

Spojenie archívov TOTO! je galéria a Galérie mesta Bratislavy prináša množ- stvo ilustrácií, ktoré si pa- mätáme z knižiek z nášho detstva, aj z tých, ktoré si teraz čítame so svojimi deť- mi. Príďte do Pálffyho palá- ca, ukážu vám, ako vznikala slovenská ilustrácia, ako sa menila v čase, a najmä, kto boli ľudia, ktorí ju posunuli na unikátnu úroveň. Viac na www.gmb.sk

Cirque du Soleil: OVO

19. - 22. októbra

Svetoznámy Cirque du Soleil vás prostredníctvom predsta- venia OVO (portugalsky vaj- ce) prevedie svetom roztomi- lých farebných chrobáčikov, plným úchvatných akrobacii na najvyššej profesionálnej úrovni. Niektorým prítom- ným sa pošťastí byť súčasťou deja! Viac na www.vivien.sk

BIELA NOC OŽIVÍ DUNAJSKÚ PROMENÁDU

Rieky sú dôležitou súčasťou miest, a preto aj tento rok zažiarí Dunaj na bratislavskej Bielej noci. Umelecké diela autorov zo Slovenska a zahraničia budú na Vodnej trase, ktorá vzniká už niekoľko rokov vďaka spolupráci s JTRE, zdobiť promenádu nábrevia počas troch večerov.

V aktuálnom roku sa môžu návštevníci zasta- viť pri objektoch, ktoré tematicky reagujú na spojenie s vodou – napríklad monumentálny fialový „Uzol“, bubliny na fontáne pri Eurovea „Bubbles“ či „Maják“ od autorov BN Label. Neprehliadnuteľným dielom Vodnej trasy bude trinásťmetrová socha „Octahedral Body“ od Viktora Freša. Abstraktnú postavu vychádzajú- cu z autopoetrického výtvarnej témy autora tvoria farebné gule s priemerom 2,2 a 2,65 metra na oceľovej konštrukcii. Medzi zaujímavé objekty patrí pokračovanie série Pavla Trubena „Kreh- kosť – INSIDE“, ktorú tvoria postavy jogínov

s hlavami z fúkaného skla. Návštevníci si dokon- ca môžu sami zacvičiť na hravých objektoch zo série „ANIMAL FACTORY“ Lucu Boscardina, v tvare minimalistických vodných zvierat. Táto inštalácia ostane v novovzniknutých verejných priestoroch pri Eurovea nastálo, aj po festiva- le. Vo výklade nákupného centra bude vizuálne stvárnená „Prázdnota“ v podaní Ondreja Revic- kého.

Niektoré vystavené objekty čerpajú z ľudských po- znatok a nahliadnu aj do budúcnosti. Zoskupenie BAHNO-974 z VŠVU predstaví tvora prispôso-

beného zmenám podnebia s názvom „Castorin“. Späť do súčasnosti nás vráti interaktívne dielo Pav- la Lipu „Neuron“ reagujúce na aktuálne podnety v čase a priestore.

Animátorka Kris Sagan vo svojej LED projekcii predstaví krajinu ovplyvnenú prítomnosťou člo- veka, „O ľudoch a o Zemi“. Nebude chýbať ani hra laserových lúčov, tradičné spojenie BN La- bel a Martina Gabča, ktorí predstavujú mapping na budovu Tower 115, „Lines“. Dôležitou súčasťou programu sú aj tento rok filmy a performatívne umenie. Na nábreví pred prvým slovenským mra- kodrapom vystúpi tanečníčka Silvia Svitekova a kolektív s predstavením „Freestyle of animozity“.

Bielej noci prepája kurátorský výber vizuálneho umenia priamo s mestom. Oživuje ulice, sprístup- ňuje bežne nedostupné miesta, poukazuje na zau- jímavú a hodnotnú architektúru. Mesto vníma ako živý organizmus. ■

**Biela
noc**

Bratislava
29. 9. — 01. 10. 2023

DÁVAME PRIESTOR ZÁŽITKOM

S PODPOROU
JTRE

www.bielanoc.sk

Predaj a výkup kníh
ANTIkvARIÁT
Záhradnícka 20, Bratislava
0949 782 955
Pon - Pla 11:00 - 17:00
www.karpatskylovec.sk

Thomas Henry Huxley	opito	2. časť tajničky	skratka inšpekčnej prehliadky	kameňolom	trochu nemeľu (zried.)	Autor križovky: Juraj Mitošinka	veľmi zbijú (expr.)	dľaň (v med.)	1. časť tajničky	skratka pre a iné	Teodor (dom.)	mužské meno	Pomôcky: skat, fied, Dekýs, Laborec, Íris	druh cicavca	krtko	5. časť tajničky	ukazovacie zámeno
snívalo						uvzato, tvrdohlavo							druh kartovej hry				
pod						autorka poviedok											
rímske číslo 4			turistické hotely vyrobené v (z angl.)							omasta mužské meno							
tím, po česky				meracie prístroje úlomky diamantu							ženské meno skr. štátu Illinois					aká (hovor.) postupne prílep	
oslabnú ochabnú (zried.)							Anna (dom.) indický asketik							remíza (šach.) rytím poškodiť			
Pomôcky: poco, tore-ro, Kečua, luteľ, trata	vedenie cesty okolo obce, obchvat	dole 3. časť tajničky				severská pláň indiánsky kmeň							málo (hud.) kričať				
praním zbaví nečistoty, vyperú						umelý vodný tok myklo (expr.)						hlasuje teplom rozpúšťať					organické bahná
obyvateľ Británie					obec na Slovensku mužské meno						toreador (zried.) napomínaj (zastar.)						
mužské meno				ustanovím obsiat						latinsko-americký tanec víchrica							
značka pre abvolt			ohradzovať múrom Jadran (arch.)													skratka tankového zboru zataj	
zaradovala sa (kniž.)							dezinfikovať sírou menší vodný vták							pozýva (kniž.) stupeň eocénu			
získavalo dedením						vnímať čuchom domotaj							štát v jv. Ázii zrúcanina				
Pomôcky: oozes, koro-s, alkyl, norit, bort	kyprilo pôdu pluhom	poradie 4. časť tajničky				prestaň dojíť planul ohňom						alkoholický nápoj cudzia zmenka				6. časť tajničky	prudko udrel (expr.)
oživnúť					filmový žáner druh poloopice						ututľával 7. časť tajničky						
matka Romula a Rema				lámem hlbinná vyvretá hornina							déliaca stena citoslovce obdivu						
značka ampér-závitu			lasicovitá šelma stavebný robotník							žľab (hovor.) vypierať						primát tvorca satirických diel	
rieka na východe Slovenska							básnik (kniž.) ženské meno							vzorec sulfidu cínatého prinesú			
očaroval							kotvište (lod.) pohrebná hostina							niečo Sabína (dom.)			
Pomôcky: teju, čorík, vola, baráber, sasa	očná dúhovka (anat.) hrmot					antická socha Kalixt (dom.)						prudko drgol plat žoldniera					
dlhá kosť končatin					kamže zvinutá látka				obyvatelia juž. krajín druh zeleniny								čítovo pohol (kniž.)
skratka laboratória				dom (expr.) rímske číslo 501						dokončuj branie okultné krvácanie							
po troche jedol (expr.)							štýl v architektúre										
používalo ako palivo							druh umelej živice						úloha, po česky				

Pošlite znenie tajničky z križovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte rodinnú spoločenskú hru Pot Pourri od spoločnosti Piatnik. 90 kariet s ingredienciami, 55 kariet s receptami a Vaše kulinárske schopnosti - získajte čo najviac gurmánskych hviezdíček. Hru zakúpite na www.piatnik.cz. Štatút súťaže nájdete na našom webe.

